

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse - differensierte forsinkelsesgebyr ved for sen innsending av årsregnskap

Det vises til Finansdepartementets brev av 7.10.2009 vedrørende høringsuttalelser til Kredittilsynets utkast til høringsnotat datert 6.10.2009.

1. Innledning

Lotteri- og stiftelsestilsynet ønsker å knytte noen kommentarer til de forhold i høringsnotatet som vedrører stiftelser.

Lotteri- og stiftelsestilsynet ser det som positivt at det vurderes å innføre differensierte forsinkelsesgebyr for stiftelser.

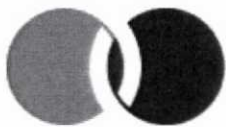
Stiftelsers regnskaps- og revisjonsplikt er, på grunn av stiftelsenes særpreg som eierløs struktur, svært viktig i forhold til Stiftelsestilsynets mulighet til å øve forsvarlig tilsyn med stiftelsene.

Stiftelsene har, etter stiftelsesloven av 2001, ikke plikt til å sende inn sine regnskap til Stiftelsestilsynet. Stiftelsestilsynet henter derfor nødvendige regnskapstall fra Regnskapsregisteret. Stiftelsestilsynet er, både av hensyn til kontroll med stiftelsene og beregning av årsgebyr, avhengig av at flest mulig av landets stiftelser oppfyller innsendingsplikten.

Antallet stiftelser som oppfyller innsendingsplikten har økt hvert år fra første gangs ileggelse av forsinkelsesgebyret for 2006. Sanksjonen som følger av manglende innsendelse synes derfor viktig for oppfyllelsen av innsendingsplikten.

Likevel er det slik at mange små stiftelser primært blir drevet på ideell basis og med lite profesjonelle styremedlemmer. Størrelsen på forsinkelsesgebyret kan i slike tilfeller gi urimelige utslag. Dette gjelder både for det tilfelle at det enkelte styremedlem må betale gebyret, og de tilfeller der stiftelsen betaler gebyret. I sistnevnte tilfelle vil betalingen medføre at stiftelsens formålsrealisering blir dårligere.

Stiftelsestilsynet ønsker likevel å presisere at det å påse at årsregnskap bli avlagt og innsendt til Regnskapsregisteret innen fastsatte frister, ligger innenfor kjerneområdet for styreansvaret for styremedlemmer i stiftelser. Unnlattelse av å oppfylle disse pliktene vil lett kunne være ansvarsbetingende for styremedlemmene overfor stiftelsen. I tilfeller der stiftelsens kapital går med til å dekke forsinkelsesgebyr vil dette åpenbart være dårlig kapitalforvaltning fra styrets side.

Det er lansert ulike modeller til hvordan gebyret kan differensieres.

2. Skille mellom næringsdrivende og alminnelige stiftelser

Stiftelsestilsynet ser at det vil være en enkelt praktiserbar regel å skille mellom næringsdrivende og alminnelige stiftelser. Stiftelsestilsynet er likevel av den oppfatning at dette ikke vil være et hensiktsmessig skille.

Som det er påpekt av Brønnøysundregistrene kan det være noe tilfeldig om en næringsdrivende stiftelse er registrert i foretaksregisteret eller ikke. I tillegg er ikke innholdet i "næringsdrivende"-begrepet identisk i foretaksregisterloven og stiftelsesloven. I Stiftelsesregisteret er 7452 stiftelser registrert som alminnelige stiftelser, mens 332 er registrert som næringsdrivende. I foretaksregisteret er 933 stiftelser registrert som næringsdrivene.

De stiftelser man søker å begrense skadevirkningen for med differensiering av forsinkelsesgebyret er de små stiftelsene som blir drevet på ideelt grunnlag og som har lav kapital og lite likvide midler.

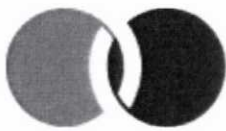
Innenfor sekkeposten alminnelige stiftelser ligger det imidlertid mange stiftelser som administrerer store beløp. Som eksempel kan man vise til Stiftelsen Fritt Ord som er en alminnelig stiftelse med en egenkapital på 2.5 milliarder kroner. Videre er det ca 2.700 stiftelser som har en egenkapital på over kr. 1.000.000. Et skille mellom alminnelige og næringsdrivende stiftelser vil dermed, etter Stiftelsestilsynets mening, gi reglene om differensiering av forsinkelsesgebyr et utilsiktet stort nedslagsfelt.

3. Skille ut små stiftelser på bakgrunn av grunnkapital

Det følger av stiftelsesloven § 14 at stiftelser skal ha oppgitt en grunnkapital. For stiftelser opprettet etter 1.1.2005 er minstekravet til registrert grunnkapital på opprettelsestidspunktet kr. 100.000,-. Stiftelser opprettet før dette tidspunkt kan ha en lavere egenkapital.

Det er imidlertid slik at en stiftelses grunnkapital ikke nødvendigvis gjenspeiler størrelsen på stiftelsen. En stiftelse kan ha en svært lav grunnkapital, men likevel ha store verdier og høy omsetning. Som eksempel kan man vise til Sunnaasstiftelsen som har en registrert grunnkapital på kr. 100.000, og en egenkapital i underkant av 400 millioner kroner.

I tillegg er det mange stiftelser som ikke er registrert med grunnkapital. I følge tall fra Enhetsregisteret utgjør dette ca. 3000 stiftelser. Som eksempel visers det til Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg som ikke har registrert grunnkapital verken i vedtekter eller i regnskap, men som har en egenkapital på 200 millioner kroner.

Da oppgitt grunnkapital sier så vidt lite om en stiftelses reelle økonomiske situasjon er Stiftelsestilsynet av den oppfatning at det vil være lite hensiktsmessig å bruke registrerte opplysninger om grunnkapital som rettesnor for vurderingen.

Det vises også til stiftelsesloven § 17 som inneholder regler for nedsettelse av grunnkapitalen. Dette er en beslutning som tas av styret. Beslutningen skal meldes til Stiftelsestilsynet, men Stiftelsestilsynet kan ikke overprøve styrets vurdering med mindre det følger av vedtektene eller er en klar forutsetning fra oppretter at grunnkapitalen ikke kan brukes til utdeling.

4. Skille ut små stiftelser på bakgrunn av sum eiendeler eller andre regnskapstall

Stiftelsestilsynet er enig med Brønnøysundregistrene i at det er de faktiske regnskapstallene som best vil vise størrelsen på en stiftelse. En stiftelses regnskap vil vise både faktisk omsetning og bokført egenkapital.

Det er vurdert som en mulig løsning at det settes en nedre egenkapitalgrense for differensiering av forsinkelsesgebyr slik at stiftelser med for eksempel en egenkapital på under kr. 100.000, - får redusert ilagt forsinkelsesgebyr.

Som påpekt av Brønnøysundregistrene vil man da ikke fange opp de stiftelsene som ikke leverer årsregnskap. Et alternativ kan være at man ved gebyrberegningen legger til grunn egenkapitalverdien fra sist innsendte regnskap.

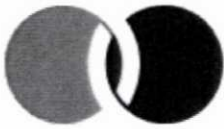
5. Konklusjon

Stiftelsestilsynet er av den klare oppfatning at regnskaps- og revisjonsplikten for stiftelser er svært viktig. Det samme er innsendingsplikten. Lett tilgjengelige offisielle regnskap er nødvendig for å få en korrekt beregning av årsgebyrene, og er svært viktig for Stiftelsestilsynets tilsyns- og kontrollfunksjon. Erfaring har vist at forsinkelsesgebyret er et viktig virkemiddel for å sikre innsending av regnskap. Stiftelsestilsynet ser det derfor som viktig at man fremdeles opprettholder et generelt forsinkelsesgebyr for alle stiftelser.

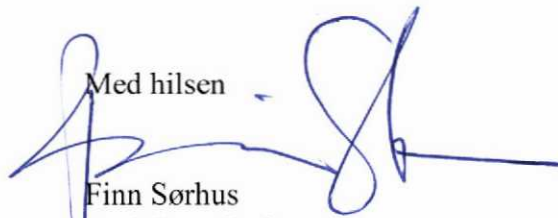
Stiftelsestilsynet ser imidlertid at for de minste stiftelsene som blir drevet på frivillig ideell basis så kan fullt forsinkelsesgebyr ramme svært hardt. Derfor ser Stiftelsestilsynet det som positivt at det åpnes for differensierte løsninger det en gruppe stiftelser kan oppnå halvt gebyr.

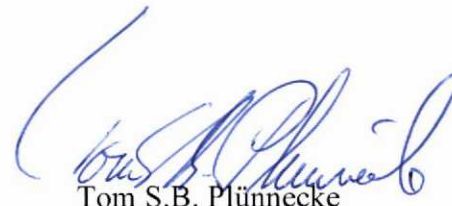
I valget mellom ulike skisserte løsninger foreslås det at forskriften beholdes uendret, men at stiftelser med en bokført egenkapital på under kr. 100.000, etter søknad vedlagt revidert regnskap, kan oppnå halvt forsinkelsesgebyr.

Grensen for bokført egenkapital foreslås satt til kr. 100.000 som er sammenfallende med minstekravet til grunnkapital for nyregistrering av stiftelser.

Stiftelsene må opplyses om ordningen på en adekvat måte.

Med hilsen

Finn Sørhus
Avdelingsdirektør

Tom S.B. Plünnecke
seniorrådgjevar

Gunn Merete Paulsen
seniorrådgjevar

Kopi til:
postmottak@fin.dep.no